

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Rímskokatolíckej cirkvi Biskupstvo N.**, so sídlom v N., J. Pavla II 7, proti odporcovi **Mestu N.**, so sídlom v N., Štefánikova tr. 60, o **vydanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde N. pod sp.zn. 8 C 40/2007, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v N. z 23. apríla 2015 sp.zn. 9 Co 397/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd N. rozsudkom z 19. júna 2013 č.k. 8 C 40/2007-367 uložil odporcovi povinnosť vydať navrhovateľovi nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. území C., zapísané na LV č. X. pre kat. územie C., okres N., obec N. ako parcely registra C, a to parcelu č. 1453/3 – ostatné plochy vo výmere 4921 m², parcelu č. 1453/4 - ostatné plochy vo výmere 603 m² a parcelu č. 1453/6 – ostatné plochy vo výmere 1895 m² v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 3 171, 94 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ podal 25. apríla 2007 návrh na vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a o prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „zákon č. 161/2005 Z.z.“). V konaní nebolo sporným, že navrhovateľ je osobou oprávnenou a (§ X. ods. X. zákona 161/2005 Z.z.), odporca osobou povinnou (§ 4 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z.z.) a že výzva na vydanie nehnuteľností bola doručená povinnej osobe 26. apríla 2006, teda v zákonom stanovenej lehote. Spornými skutočnosťami zostali, či výzva obsahuje zákonom stanovené náležitosti, či nehnuteľnosti (vydania ktorých sa navrhovateľ v konaní domáhal) vznikli z pozemno-knižnej parcely č. 10/1 (pôvodne vedenej ako vlastníctvo navrhovateľa) a či boli splnené podmienky pre vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z., t.j. či bol

preukázaný reštitučný titul, ako aj to, či sú nehnuteľnosti spôsobilé na vydanie (podľa zápisu vo vlastníckych dokladoch nejde o poľnohospodársku pôdu, ale o ostatnú plochu). Súd vychádzal predovšetkým z účelu zákona č. 161/ Z.z., na ktorý poukázal. Dospel k záveru, že výzva, doručená odporcovi 26. apríla 2006, obsahuje všetky potrebné náležitosti, lebo v nej boli uvedené nehnuteľnosti, vydania ktorých sa navrhovateľ domáhal (parcelné číslo, výmera, katastrálne územie, číslo LV). K výzve boli pripojené uvedené prílohy, čo aj z nej vyplýva, pričom ich nevyznačenie na podacej pečiatke (odporca potvrdil, že prílohy takto nevyznačuje) nemôže byť vyhodnotené v neprospech navrhovateľa. Predloženými dokladmi bolo v konaní preukázané, že parcela č. 1453/3 bola vytvorená z pozemno-knižnej parcely č. 10/1 a pozemno-knižnej parcely č. 9 zapísanej v PKN vložke č. 4 pre kat. územie C., parcela č. 1453/4 bola vytvorená tiež z pozemno-knižnej parcely č. 10/1 zapísanej v PKN vložke č. 4 pre kat. územie C. a parcela č. 1453/6 bola vytvorená z pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. 1751/1 zapísanej v PKN vložke č. 4 pre kat. územie N.. Reštitučným titulom, o ktorý navrhovateľ opiera svoj nárok, je § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2005 Z.z., t.j. odňatie bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy (ďalej len „zákon č. 142/1947Zb“), čo vyplýva z rozhodnutia Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, návrhu na vklad vlastníckeho práva, ako aj z údajov uvedených v pozemno-knižných vložkách. Súd nepovažoval za významné, že navrhovateľom zabezpečené rozhodnutie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy neobsahuje všetky náležitosti (chýba číslo, dátum a podpis) z dôvodu, že v konečnom dôsledku bolo nepochybné, že došlo k zmene vlastníka a nehnuteľnosti prešli na štát. Z toho možno vyvodiť, že nešlo iba o zámysel a predznačenie revízie. Za potrebné považoval uviesť, že aj za predpokladu, že by neprešlo vlastníctvo na štát odňatím bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb., bol by daný reštitučný titul podľa § 3 ods. 1 písm. h/ zákona č. 161/2005 Z.z. prevzatím nehnuteľností bez právneho dôvodu. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nespôsobilosti nehnuteľností na vydanie (nejde o poľnohospodársku pôdu), súd poukázal na rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v N. z 24. apríla 2006 č. 2006/02745, ktorým bol vydaný súhlas so zmenou nepoľnohospodárskej pôdy na poľnohospodársku – záhrady, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25. apríla 2006. Teda mal v konaní preukázané, že boli splnené všetky podmienky pre vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v N. na odvolanie odporcu rozsudkom z 23. apríla 2015 sp.zn. 9 Co 397/2014 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba považovať za vecne správny. Konštatoval, čoho sa navrhovateľ podaným návrhom voči odporcovi domáhal, keďže k uzavretiu dohody o vydaní nehnuteľností nedošlo a na jeho odôvodnenie. Citoval aplikované zákonné ustanovenia, poukázal na porovnateľnú právnu úpravu predpisov - zákon č. 503/2003 Z.z. a naň nadväzujúci zákon č. 161/2005 Z.z., dôvodovú správu k tomuto zákonu, jeho cieľ, charakter a účel. Uviedol, že súd prvého stupňa správne a dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Stotožnil sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, v ktorom sa prvostupňový súd vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie uplatneného nároku navrhovateľa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku zvýraznil, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, podľa ktorého boli splnené všetky podmienky na vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z. Správne konštatoval, že výzva navrhovateľa, doručená odporcovi 26. apríla 2006, spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom z hľadiska jej určitosti a platnosti. Poukázal pritom na ustálené judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky a z nich vyplývajúce závery. V danom prípade bola požiadavka určitosti a platnosti výzvy splnená v uvedenom rozsahu, čo z jej obsahu, na ktorý poukázal, vyplýva. Ani skutočnosť, že v priebehu konania bolo preukázané, že parcela č. 1453/3 bola vytvorená z pozemno-knižnej parcely č. 10/1 a pozemno-knižnej parcely č. 9, zapísanej v PKN vložke č. 4 pre kat. územie C., parcela č. 1453/4 bola vytvorená z pozemno-knižnej č. 10/1 a parcela č. 1453/6 bola vytvorená z pozemno-knižnej parcely č. 1751/1 zapísanej v PKN vložke č. 4 nespôsobuje nedostatok naplnenia požiadaviek na určitosť výzvy navrhovateľa na vrátenie nehnuteľností, keď je jednoznačné, že všetky parcely, vydania ktorých sa navrhovateľ domáhal, boli pôvodne zapísané ako pozemno-knižné parcely v pzk. vl. č. 4 pre kat. územie C., ktorú navrhovateľ vo výzve označil. Dôvody odvolania vo vzťahu k parcele č. 1453/6 považoval odvolací súd za neopodstatnené. Za vecne správny považoval odvolací súd aj záver prvostupňového súdu, že bol preukázaný dôvod odňatia sporných nehnuteľností uvedeným postupom. V tejto súvislosti dodal, že zápisy vo verejných knihách predstavovali nielen dôkazný prostriedok o vzniku, prechode a zániku zapísaných práv, ale vykonanie tzv. „knihových zápisov“ v nich sa spájalo so zavŕšením sledovanej skutkovej podstaty vyjadrenej v právnom úkone ako nadobúdacím titulom - s nadobudnutím alebo zánikom vecného práva k nehnuteľnosti. Vklad do

pozemkovej knihy, podľa právnej tradície na území Slovenska do 1. januára 1931 mal konštitutívny - právotvorný význam a účinok, vkladom totiž právo vznikalo alebo zanikalo. Vo vzťahu k rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu v N. o zmene druhu pozemku poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a stotožnil sa so súdom prvého stupňa, že nehnuteľnosti, ktorých vydania sa navrhovateľ domáhal, sú spôsobilé na vydanie. Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že aktuálne sú predmetné nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľností ako ostatná plocha vzhľadom na uvedené dôvody. Potom odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako prvostupňový súd, že nárok navrhovateľa na vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z. je daný. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca. Navrhol, aby dovolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že návrh v celom rozsahu zamietne, alternatívne, napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie, a to z dôvodu uvedeného v § 241 ods. X. písm. c/ O.s.p., t.j. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V dovolaní rozobral dôvody nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom. Na základe týchto mal za to, že navrhovateľ v predmetnej veci nepredložil zákonom požadované podklady v zákonnej prekluzívnej lehote, t.j. ani nepreukázal reštitučný titul v zmysle § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2005 Z.z., keďže nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce, že k prechodu vlastníctva na štát došlo odňatím bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. Tiež z jeho žiadosti nebolo úplne zrejmé, čo požaduje vydať, nakoľko nesplnil ani požiadavku minimálnej konkretizácie nehnuteľností, a to uvedením pozemno-knižnej vložky, katastrálneho územia a účelovo zažiadal o zmenu druhu pozemku.

Navrhovateľ sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. X. O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p.

Dovoláním odporcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporcu proti potvrdzujúcemu rozsudku nie je podľa ustanovenia § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. odporca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

Odporca namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. X. písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym

právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f / O.s.p., lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, X. Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov vo vzťahu k námietkam odporcu z hľadiska správnosti ich právnych záverov. To isté sa týka aj tzv. inej vady konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. X. písm. b/ O.s.p.), ktorú možno namietat' len v procesne prípustnom dovolaní, o taký prípad v danej veci nešlo.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy tohto konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2016

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

